

Megjelen:
Hetenként vasárnap

Előfizetési ára:
helyben házhozhordva
vidékre postánküldve

Egész évre . . . 4 frt.
Félévre . . . 2 „
Negyedévre . . . 1 „
Egyes szám ára 8 kr

Hirdetések Árszabály
szerint közöltetnek.

SZOBOSZLÓ és VIDÉKE

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztői iroda
Nap-utca 42. sz. 4. em.
a lap szellemi részét
illetőleg értekezhetni
lehet.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Kiadóhivatal:
Nap-utca 42. sz. 4. em.
a hirdetések és előfizet-
ések küldendők

Nyitási közlemények
soronként 15 kr.

Socialismus.

A socialismus a századvég divatos agyréme. Egy hóbortos, képtelen gondolat, egy megvalósíthatatlan önző idea, a mely egyébre sem jó, minthogy a törvényes rendet ideig-óráig megbontva, az értetlen nagy tömeget fanatizálja, s a törvény sujtoló pálczája alá hajtsa.

Valóban elszomorító jelenség, hogy még a mi értelmes magyar népünk között is akadnak olyanok, akik félre engedik magokat vezetettetni a socialismusnak külföldről behurcolt tévtanai, s a lelketlen vezetőknek, jobban mondva a csaló szélahamos izgatónak bolondításai és hazudozásai által.

A magyar embert mindig az erősen kifejlődött, ép, józan jogérzet jellemezte, s csudálatos mégis, hogy a nyakatekert, hazug socialistikus tanok újabb időben nálunk Magyarországon is találnak követőkre. Nagyon szomorú jelenség ez, amely azt bizonyítja, hogy alsóbb tudatlan néposztályunk vakon rohan a tetszetős hazug csábítás után, s hogy a zavarosban halászni szerető lelketlen izgatók által orránál fogva engedi magát vezetettetni.

Pedig nem valami nehéz dolog ám ezeknek a népboldogító apostoloknak a kártyájukba beleláttni.

Mert kik propagálják világszerte a socialismust?

Azok a rovott multu, foglalkozás nélküli, dologkerülő, kétes existenciák, a kiknek vesztetni valójuk nincsen, a kiknek a népbolondítás kenyérkeresetük, s a kiknek nagy része az illavai meg a váci feyházban nyerte a képe-

sítést arra, hogy világboldogító eszméik terjesztése által egy jobb és czélszerűbb állami és társadalmi rendet teremtsenek.

Az azonban határozottan valótlán, hogy ezek a socialis vezérek egyszersmind hóbortosak és rajongók is.

Ellenkezőleg!

A tapasztalat azt mutatja, hogy ezek az ujmódi megváltók nagyon is higgadt, számító, okos emberek. Okosak pedig maguknak. Lám, Nádudvaron is azon kezdték a gyűlést, hogy vagy 100 frtot összegyűjtöttek és zsebre vették.

Hiába! a mai időben már az apostolkodás is csak akkor fizeti ki magát, ha hoz valamit a konyhára.

Sarkerényük ezeknek a népbolondítóknak az okos óvatosság is. Sohasem olvastuk még, hogy az egyik vagy a másik socialista vezér fegyver által esett volna el. Ha a tömeget oda hajtják is a törvényes hatalom képviselőinek fegyverei elé, magok szépen félreállanak s biztos helyről a markukba nevetve szemlélik, hogy az általuk felizgatott lömeg hogyan lakol meg a törvényes rend megsértéséért.

A Rózsa-világ futóbetyárjai annak idején a személyes bátorság egy bizonyos respektálandó nemével nyílt országutakon támadták meg a békés polgárokat, s nyíltan bevallott czéllal veszélyeztettek az állami és a társadalmi rendet. A socialisták súlydebbek még ezeknél is, mert az ő munkájuk a sötétség aknamunkája, s czéljuk hazug jelszavak alatt az általános jogrend megbontása.

Óva intjük értelmes és hazafias népünket, hogy az e féle tanok hirdetőit kerülje, mint a

veszedelmes ragályos beteget. Meg ne bélyegezzük magunkat és városunk jó hírnevet azal, hogy az e fajta népámitás nálunk is talál követőket.

Dolgozzunk, munkálkodjunk legjobb tehetségünk szerint, gondoskodva a reánk bizotaktáról.

Czélünk a békés haladás, a becsületes munka, s a haza és városunk felvirágoztatása legyen.

Fehér Gabor.

Tanév végén.

A jövő héten kezdődnek meg összes iskolánkban az évzáró közvizsgák. Az egyház vezetői kertjében véghez vitt hű és odaadó munkásságuk eredményét mutatják fel a tanítók, kik az emberi hivatás legnemesebbikét, a nevelőt teljesítik.

Van-e szebb, nemesebb, magasabb cselekedet, mint a szunnyadó szellemet felébresztetni, a nyert képzetekből önálló fogalmakat, itéleteket alkotni, a szívet minden szép és nemes tett iránt fogékonytá tenni s a haza és Isten iránti legszentebb kötelességek hű teljesítését állandósítani?

Bizonyára nincs!

Legfőbb kincsét, gyermekét bizza a szülő a tanítóra s lelke örömtől telik meg, látva s tapasztalva gyermeke előhaladását azon czél felé, mely a krisztusi tökéletesedés megvalósulhatásához vezet.

Minden téren villamos gyorsasággal haladunk. Az előre haladás biztató szellője tanügyi politikánkat is kellemesen érinti néha, de nem

T Á R C Z A.

A betyárbecsület.

Irta: Dayka Antal.

Nyár derekán, a legnagyobb munkaidőben hajnalra virradóra ellopták a Szirák András két deres csikóját.

Sok minden történt már ezen a vidéken: a Major kovácsnak elvitték a tehenét, Csapó Pál gazdának tulajdon két szeme láttára fogták ki fényes nappal a két jármos ökrét. De hogy ilyesmi történjék, hogy azt, a ki ételt italt adott a kisteleki híres juhászoknak, a ki rejtegette őket s hazudozott értük a saját bőrére ily csufol meglopják, ez mindenki előtt megfoghatatlan volt.

Oda van a két szép deres csikó! Hej megérezte ezt tegnap a két állat. Alkonyattájt nagy-csörömpöléssel jöttek be, úgy azon békósan egész a pitvar ajtóig. Még sós kenyeret is adott nekik a Vera lány, Szirák András még tréfásan mondta, amint ott pipázgató az ajtófélfánál, hogy »Ezek az állatok ma vesztőket érzik.« Ugy is volt.

Azóta már Isten tudja hol vannak bekötte.

De jól van, ez kellett kendnek Szirák András uram! Váltig mondogatták a határbeliek: »Minek hoz ide kend ilyen szép jószágot, ilyen betyárcehalogatót. A kinek a csárdájába kisteleki juhászok járnak, tudhatta volna, hogy eleb-utóbb ellopják. Vagy azt tar-

totta ő kelme, hogy nehéz ott lopni, a hol a gazda maga is tolvaj.

Mert valamikor Szirák András uram is . . . no de leült, megbűnhődött érte. A mikor haza jött a szomorú rabságból, nagy betegen feküdt híres felesége, nem is kelt föl többé. Ekkor végkép megtört Szirák András. Volt »egy kis pénzeeskéjük«, ebből megvette a »Szellős« csárdát huszonöt hold földdel. Azóta itt él egyetlen lányával, a szépséges Verával.

Ez a leány szakasztott anya volt.

Kevély és vakmerő.

Éjjel akárhányszor ajtóit nyitott a szegény legénynek és ki is szolgálta annak rendje szerint, jó pénzért, hanem aztán ütött néha olyat az asztalra, vagy lödített olyat egyik másik merészebb legényen, hogy el ment a kedve a tréfákozástól.

A puskát úgy kezelte, mint más leány a varrótűt.

Mind a mellett szép volt ez a vad leány; piros alma volt a két orczája, eper az ajaka, tüzes csillag a két szeme párja. Két agra eresztett haja fekete volt, a mikor ment az egyik ága ráhajlott a csipejére, vagy körülfonta a karcsu derekán, a másik meg lágyan simuló pihegő keblére.

De a milyen szép volt, oly hideg volt Vera. Marvány volt a szíve.

Nem volt egy sem itt a duhaj legények közt, a ki jözen fejjel meg merete volna ölelni, ha pedig ittason neki bátorodott néha egyik-másik szerencsét próbálni, kitette magát a gunyjának, vad hahotájának.

De egy pár hét óta olvad a jeg a Vera keblén is.

Ide jár egy legény, az a göndörhaju Csögle Laci, a ki, mikor ránéz Verára, jobbra-balra néz az csak a legényre nem. Csögle Laci, a mint észrevette, odahívta kérő, lágy szavával, úgy ültéből fölnevezett a lányra, megfogta a kezét s az a kéz reszketett.

Reszket a vad legény hangja is, a mint odavonta a karcsu derekát a piruló lánynak s odasugta szépen a fölébe:

»Légy az enyém Vera.«

Nem látta ezt senki, de az apa másnap észrevette. Nem szólt a leánynak, csak némán figyelte, mert féltette nagyon ezt a vadvirágot.

Jól tudta ezt Szirák András, hogy lökötő lánya, a ki lökötőknek mér bort egész éjjel, — megvetett teremtés, hiszen látta s eleget fajt neki, mikor bement a városba vele, hogy mindenki kikerülte őket, sugdostak utána: »Jaj milyen kár érte!« Tudta jól hogy nem veszi el a lányt rendes gazdalegény, hogy e vad legények közül áll majd elő egyik vagy a másik s megkéri a lányt s csak úgy betyár módra, pap nélkül köti be a hajadon fejét, mint a hogy ő tette.

Nem ezt nem engedi. Áljon elő Csögle Laci, ha szereti a lányt, bátor, derék legény, hagyja ott ezt a bitang életet, becsülje meg magát; itt van ez a szép föld, élhetnek belőle a fiatalok. Neki venségére elég lesz a csárda, megél ő abból is.

Csőgle Laci még nem ült el a bűn hinárjában, még most ha vizsater a becsület útjára es dologhoz lát nem igen lesz neki mivel »leszámolni.« A miben »részes« volt, az nem tudódott ki, majd leszamol érte az uristen előtt, az emberek pedig ha látják, hogy megtért, talán befogadják.

azon mértékben, melyben nemzeti géniuszunk azt megkövetelheti.

Az önfeláldozó szorgalom, a tűrni tudás, a gyermeki léleknek hosszas tanulmányozás utáni ismerete, a szolid szeretet a növendékek iránt hányszor hagyják a nevelő eljárását cserben azért, mert a család és iskola között áthidalhatatlan úr táton, holott az iskolai és családi nevelésnek a mint végcélja egy, ugy egynek kellene lenni a nevelési eljárásnak is.

Nagyon sok esetben a családi nevelés ferdeségeit kell a nevelőnek nyesegetni, hogy nehéz munkájában valamelyes eredményt érhesen el, holott ő neki a családi nevelésre, mint alapra kellene építenie.

Hányszor hallunk elítélő nyilatkozatot a tanulásról. A szülék szándékosan emlegetik gúny és megvetéssel az iskoláztatást, kivált nagyobb gyermekeik előtt. A szülék akarata ellenére iskolába kényszerített növendék előtt beszélhet a tanító a művelődés fontosságáról és az egész életet boldogító hatásáról, semmivé lesz annak eredménye a szülei értetlenség gonosz megátalkodottságán.

Fájdalom, hogy a polgári előjáróságunknak még mai napig is sok terhet és kellemetlen kötelességet ad az iskoláztatási törvény végrehajtása.

Vegyék tekintetbe a szülék és gyámok, hogy a legnagyobb vétket követik el önmaguk, családjuk és hazájuk ellen akkor, mikor gyermekeiket az iskolától, azon helytől fogják el és tartják vissza, hol azok érzelme nemesedik értelme világosul.

Tegyük félre az utilitárizmus elvének minden téren követését.

Ne nézzük mindég az anyagi hasznot, mert hit nélkül sivár az élet. Szorgalmas munkálkodás, Isten és felebarátaink iránti kötelességeink ismerete s azoknak hű és buzgó teljesítése tesz bennünket elégedetté és boldoggá.

Ezt vessék a szülék gyermekeik lelkébe, mert csak így teljesítik keresztyén szülei magasztos kötelességeiket.

Vallás és erkölcs nélkül nincs társadalmi egészséges közérzet. A mindennapi élet fáradalmi között a vallásban találja meg szomjuhozó lelkünk az enyhítő balzsamot.

A multban felmutatott fényes eredményekhez méltóan ezután is hirdetői és terjesztői lesznek áldozatkészséggel fenntartott iskoláink a haza és egyház iránti kötelességeknek, mert

Igy gondolkodott a bűnös lelkű csárdás, hej de mióta a két csikót elvittek, nehez helyen áll az ő beszéde. Ugy megy el a lánnya mellett, mint mogorva medve, szeme csak úgy villog, de szólan nem szól. Hátul az ivóban, ott a söntés mellett egy tagbaszakadt legény duhajkodik.

Regi ismerős már,

Mikor tavaly Dömötörkor meghozta a csárdás két deres csikóját a solti vásárról, ez a legény volt az, a ki meg a nyelvével is esetintet utanna a két szép állatnak. Most jutott eszébe mindez a csárdásnak, alig állta meg, hogy kérdőre ne fojja, de hat minék bántsa, gondolta magában, mindent elronthatna. Nem szólt semmit, nyelt egy száraz kortyot s kiment az udvarra.

Folyton az a léhűtő, csupaszkepű siheder forgott az eszeben. Hogy iszik, hogy fizet. A hálátlan »kölyök«, zimankós éjszakan jött ide, ázva, dideregve, hogyha pandurt érzett s ő meg elbujtatta szenába, szalmába, kukoricza közé s Isten tudja hova.

Hanem jól van. Még nem tud bizonyost, csak erősen gyanít, de majd megfigyeli s hogyha nem csalódott, úgy irgalom nélkül pandurt hoz nyakára.

Sziráknak András nem fei, többet is kiált már, pusztuljon, veszen mindene, hanem a két deresét nem hagyja halálig.

(Folytatása következik.)

állandóan bevésik a gyermek emlékébe: »hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül.«

ss.

Szociálista lázadás Nádudvaron.

A mai békés társadalmi rendet felforgatni akaró tannak sajnos megyénk területén is egyre jobban és többen akadnak hívei. Az első szociálista lázadás, mely megkövetelte magának a vért, az ünnepen zajlott le a szomszédos Nádudvaron. Piros pünkösdsje volt Nádudvarnak, de veres pünkösdi rózsák helyett vérrózsákat lakasztott az a lázadás, amelyet három szociálista provokált, három foglalkozás nélküli dolog kerülő csavargó, akik mindhárom debreczeni illetőségűek.

A három gazembert ismeri a debreczeni rendőrség is a debreczeni szociálista gyűlésekről, a a melyen ott rontották a levegőt képtelen agrémekkel a többi dologkerülő, munkát nem szerető csavargó közt.

Ez a három csavargó az ünnep előtt át ment Nádudvarra, terjesztetni a veszedelmes tant a maguk erőszakos módja szerint, lázították, félrevezették a máskülönbben békeszerető, csöndes, munkás nádudvari népet.

Es lázadást provokáltak, a melynek két haitója és 20-25 sebesülte van.

Csak a fékvesztett, az elámitott népre hátraulik ezért a verontásért a felelősség, mert a hatóság emberei mindenáron kiakarták kerülni a veszedelmet, de a hivatalos hatalomnak való elienszegülésének megtorlást kellett szerezni.

Es ebből az esetből tanulhatnak a szociálisták. Megtanulhatják azt, hogy míg a becsületes, munkaszerető ember megélhet munkája után s minden jogát védi a törvény, addig a rendbontó, világot felforgatni akaró, könnyű dologtalan megélhetésért küzdő elvakult, agrémeket tápláló emberek minden erőlködése hasztalan. Az áldatlan harez a verontás hiába való s jogta an, esztelen követelések egyik veszélyből a másikba sodorják. Mert az Isten és a törvény egyaránt bünteti azt, a mi igaztalan, ami hamis, ami bűn.

Az esetről a következő tudósítást kaptuk: Nádudvarra három debreczeni szociálista ment a pünkösdi ünnepekre, a kik rópiratokkal lázítottak az állam-hatalom ellen.

A három munkakerülő, csavargó, névszerint Erben Sándor 28, Fonó Sándor 20 éves debreczeni illetőségű és Draveczky Lajos 22 éves h.ánási illetőségű szociálistavezér pünkösdi másodnapjára minden előleges engedély kikérése nélkül népgyűlést hívott össze a régi község házára. A gyűlést sikerült is megtartaniok a falu végén egyik házba, hol a munkás-nép nagy számmal képviseltette magát.

Lázító beszédet tartottak s a szokásos képtelen jogok követelésével állottak elő. Azután összeszedtek száz frót a szociálisták központi budapesti egyesületének tagdíja czimén.

A főszolgabíró Nábráczky István csak akkor értesült a népgyűlésről, mikor már az javában folyt. A törvény értelmében felakarván oszlatni a gyűlést minden kísérlet nélkül elment a gyűlés színhelyére s a három vezérszociálistát felszólította az igazolásra s kijelentette, hogy kövessek őt a község házára.

A három gazember, a gazemberek szokásos gyávaságával nyomban meghunyászkodva követte a főszolgabírót a község házára, hol bevallották, hogy mindhárom rovott előéletű, foglalkozás nélküli csavargók, akik, mint szociálista vezérek, a népbolondításból élnek.

A főszolgabíró ezek szerint mindháromat — mint az ilyen eseteknél a törvény világosan megköveteli, — gyors eltolonczolásra ítélte s a három csavargó eltolonczolását nyomban elrendelte.

E közben a nép között valaki hírül hozta, hogy a három népvezére eltolonczoltatik a nélkül, hogy nagyobb szabású beszédüket megtarthatták volna. Elkeseredett hangulat szállta meg a tömeget, mely a község háza előtti tere csoportosult s fenyegető állást foglalt el, követelve, hogy a három elitelt gazembert adja ki a hatóság, s engedje meg, hogy tovább beszélhessenek.

Nábráczky főszolgabíró lelkére akart beszélni a népnek, kérte őket, hogy nyugodjanak meg,

felakarta világosítani a népet, hogy gyalázatos gazemberek, csalók által félre engedi magát vezetetni. De a tömeg még akkor sem csillapodott, mikor magát Fonó Sándort szólaltatta meg a szolgabíró a nép előtt, a ki saját életrajzát mondta el s beismerte magáról, hogy tolvaj, csaló, gazember volt világ életében.

— Nem igaz! Betanították, abczug, Adják ki a mi embereinket — zugta a tömeg, a mely egyre fenyegetőbb állást foglalt el.

Sikertelen kísérletek után a főszolgabíró értesítette Rásó Gyula kir. tan. alispánt, kitől a déli vonattal egy század gyalogság és egy fél század lovasság kiküldését kérte, ezenkívül táviratilag áthívta a p-ladányi és a szoboszlói csendőröket is.

Az ott jelenlevő 5 csendőrön kívül még négyet rendelt a község házára, hogy az esetleges forrongás megakadályoztassék.

Mikor a csendőrök megérkeztek, a nép követ, téglát ragadott az éppen ottankörül építés alatt álló ház környékéről s megdobálta a csendőröket, majd valóságos ostromlás alá vették a község házat.

Az egyik támadó egy Virt Henrik nevű csendőr lábát megkapta s leakarta rántani a lováról. Virt azonban végig vágott kardjával a támadón, aki eszméletlenül terült el a földön.

A tömeg elvakult a vér látára s ordítva rohant a csendőrökre, hatalmas közápport zúdítva reájuk, úgy, hogy az egyik csendőr Bodnár András (a szoboszlói őrsről) jelentékeny sérülést kapott a fején, egy féltéglát hajítván hozzá valaki.

Ekkor a helyzet türhettelessé válván Váczi Sándor őrsvezető »Tüzetc« vezénvett.

— Nem szabad nekik lőni — zugta a tömeg. A levegőbe löttek! Nem mernek lőni! ilyen s ehhez hasonló kiáltások hallatszottak s újra hatalmas közápport érte a csendőröket.

Tűzelj! hangzott fel a tömeg s a vezényszó s kilencz golyó sivitott a tömeg közé. Némát József csendőr golyója Garai Márton szájába hatolt, aki jalkiáltás nélkül rogyott össze.

A tömeg ekkor sem tágitott. Ússed! előre! kiáltások hangzottak a megbőszült tömeg soraiból.

A csendőrök még egyszer löttek. És ekkor esett el Csoma San orné és Beke Lajos. Előbbinek mindkét mindkét czombját, utóbbinak lábszárát roncsolta össze a golyó.

Megjegyzendő itt, hogy Garai, aki holtan maradt a küzdterén, egyike volt a legveszedelmesebb lázítóknak.

A második lövés után megérkezett a p-ladányi őrs is és éppen jókor, mert a tömeg egy része már kapáért, kaszáért futott haza.

A rend ezután nem sokára helyreállott.

Estére 50 embert többet tartóztattak le. A vizsgálatot még tegnap megkezdte Harsányi Gusztáv vizsgáló bíró, dr. Gaál Endre kir. alügyész és dr. Izsó János törv. orvos.

A vizsgálat csak megerősíti, hogy a három gazember, de különösen Erben lázította a népet. Erben mikor az óvatossabb emberek előhozták, hogy engedély nélkül bajos lesz a gyűlést megtartani, így felelt:

— Már pedig azt tüzzel-vassal meg kell tartani. Azért vannak kendtek itt mi mellettünk, hogy megvédelmezzenek. A lázadást Kiss Imre és Garai indítványozták, de Szilágyi József kiáltotta el magát, hogy tüssék a csendőröket.

Mai hírek szerint a sebesültek száma 30. De többen is megsebesültek, akik azonban a vizsgálatról félnek s nem mernek jelentkezni.

Egy Kovács Gábor nevűnek az arczába furódott a lövés. Az orvosok operálták s 5 csontdarabot szedtek szétzuzott arczából. Látóképességét félszemére aligha el nem veszti.

Beke Lajosnak akinek az alsó lábszárát roncsolta szét a golyó, amputálni kell mind a két lábát, örökre nyomorékja marad a zendülésnek.

A sebesültek közül 3-4-nek a sebe még mindig életveszélyes.

Munkácsi József levele Padrah Sándor kir. közjegyzőhöz.

Tisztelt uram!

Folyó év és hó 20-án kelt felhívására, hivatalos körutamból hazatérve, következőkben van szerencsém váaszomat megadni.

1. Azon kérdésére, hogy a méhek károsak e a

terekben a gyümölcsös és szőlő termelésre — általános nézetünk és legjobb meggyőződésünk szerint nem káros, sőt határozottan hasznosnak ösmerjük, kik ezzel behatóan foglalkozunk.

Hiszen a ki a rovarattal csak kevésbé foglalkozott is, tudnia kell, hogy a méheknek szájszervezetük elkorcsosult, és csakis a nedvek szívására alkalmasak, mert rágó szervezettel nincsenek. Ebből kifolyólag csakis az ismeret hiánya foghatja a méheket, hogy a szőlőt és gyümölcsöt kikezdi és megeszik. Mivel kezdik ki? Semmivel, az csak roszakaratu ráfogás lehet még s felrevezetés a nép egy részének, ha van ilyen.

De igenis nagy haszna van a méheknek a szőlő és gyümölcsösre, illetve virágokra, azok megtermékenyítésénél az által, hogy a méhecskék virágról virágra szállva lábaikhoz tapadt hímporttal az oly virágokat is megtermékenyítik, melyek ennek hiányában meddők maradhatnának.

De nagy haszna van a méheknek az által is, hogy a darazsak és madarak által kikezdezt szőlőbogyók édes létartalmát szívó társcaik által felszívják, megmentik ezáltal a bogyókat szesz, később az ecetes erjedéstől s ezzel a szőlőgazdát a beteg ecetes boroktól. Épen ez oknál fogva nem csak hogy meglük a méheket a szőlőbe, de több helyeken tartják, más mivel államokban is, és nálunk is, ösmervén azok a szőlőtermelésre fontosságát.

És a törvény is védi (erre vonatkozó eset fordult elő Balmaz-Ujvárosban, tudtommal ki akarták a méheket a szőlőből helyezni, a mi alapos ok hiányában nem sikerült. Ott is a roszakaratu s a méhek szájrészeinek nem ösmerése okozta, reá fogtak a méhekre a darazsak kártékonyaságát, mert a megkezdett bogyókat találták, — és éppen a törvény erejénél fogva maradhatott ott.)

2. Azon kérdésére tekintetességednek, hogy a luczerna, rozs s egyéb korán fejlődő kaszás növények az új szőlőtelepítések mellé közvetlenül vetve — termelve ártalmasak-e? Válaszom a következő:

Minden oly gyorsan fejlődő s a tavaszi időszakban az ojtvány szőlőkre árnyat vető növények, tudván azt, hogy a tavaszi napfény — a virágzás fejlődésére kípótoihatatlan befolyással van, e tekintetben káros, — de főleg káros az oly dús fejlődésű növény szőlőinkre azért, mert igen erősen párologtatják dús nedvtartalmukat ez által a levegőt gyorsabban lehűtik, és az ugynevezett kései fagy, vagy tavaszi májusi fagy gyakoribbnak bizonyult. Másrészt igen számos káros rovaroknak szolgál buvhelyül, melyek a szőlőre határozottan nagyobb károkat is okoznak, mint a hoi szőlő mellett szőlő van és mindég tisztán kapa alatt tartatik a földje, tehát örökös háborgatas miatt a rovarok tovább vonulnak.

Kivánatos volna legalább két öl távolságot tartani ily növények termesztésénél a szőlőtől számítva s a fenmaradt helyen csakis gyalogpaszulyt termelni, ennek termelése kárt nem okoz a szőlőre.

Ezekben van szerencsém a kérdett pontokra tapasztalatokon alapuló meggyőződésem tisztelettel átadni.

Miskolcz, 1897. Május 28-án.

Alázatos szolgálja:

Munkácsi József
kerületi szőlészeti és borászati
m. kir. felügyelő.

H I R E K .

— **Ki lesz az új egyházkerületi főjegyző?** A Tóth Sámuel lemondása folytán megüresedett egyházkerületi főjegyzői állás betöltésének kérdése egyre jobban kezdi foglalkoztatni tisztántuli egyházkerületünket. Ugy halljuk, hogy az egyházkerület nagy zöme Zsigmond Sándor helybeli ev. ref. lelkészesperest jelöli erre a díszes állásra. Csak örülni tudunk ennek a jól megérdemelt újabb kiténtetésnek.

— **Kiházásitási egylet.** A mult heti számunkban közölt hírnk, hogy városunkban egy kiházásitási- és temetkezési egylet alapítása tervezetik, általános érdeklődéssel találkozott. A hozzánk intézett kérdézősködésekre azon felvilágosítással szolgálhatunk, hogy a közelebb megtartandó alakuló gyűlésen, melynek helye és ideje annak idején közhírré fog tétetni, mindenki, aki az ügy iránt érdeklődik, szívesen láttatik.

— **A nyári multságok** egymást érik nálunk. Ma az iparosok majálisa lesz, azután a dalárda 27-én a függetlenségi olvasókör, majd meg a tüzoltó zenekar rendez nyári táncmultságot.

— **Munkába állítás csendőri karhatalommal.** A közlekedésügyi miniszter közelebb elrendelte, hogy azokat, akiknek utadójuk vagy hiánya miatt leiratítik, kötelezni kell arra, hogy tartozásukat naponta 50 krjával számítva természetben dolgozzák le. Azt is elrendelte a miniszter, hogy ha az illetők a hatóság felhívására munkába nem állanak, csendőri karhatalommal kell őket munkába állítani. A városi hatóság tehát most csendőrök által kénytelen elövezettetni és munkába állítani azokat, akik felhívásra nem jelentkeztek.

— **A heti allatvasarok** nagyon gyengék. A felhajtás lanyha. Különösen a baromvásárok nagyon gyengék, mert azokon sem adni, sem venni nem lehet. A sertésvásárokon valamilyen forgalom csak van.

— **Elbitangolt csikó.** Bereczki Andrásnak a héten egy drb 3 hónapos, világospej kanca csikója elbitangolt, A rkapitányság körözteti.

Értesítés.

A polgáriiskola, évrzáró vizsgálatait f. hó 18-án és 19-én tartja meg; még pedig a következő sorrendben: 18-án d. e. az I-ső osztály, d. u. a II-ik osztály, 19-én d. e. a III-ik osztály, d. u. a IV-ik osztály vizsgálatát leend. A vizsgálatok a központi elemi iskola emeleti nagytermében lesznek s d. e. 9 órakor, d. u. pedig 3 órakor kezdődnek.

Ugyancsak f. hó 19-én d. u. 5 órakor ének- és tornavizsgálattal egybekötve **évrzáró ünnepély** tartatik, melynek műsora a következő:

1. Szózat. Egressy Béni.
2. Igazgatói jelentés az 1896—7. isk. évről.
3. Csak gyönyörű nemzet Palotásy János
4. Hódolás. Pósa Lajostól szavalják — — — Csajkos Gyula és Kovács Sándor
5. Riadó. Abt Ferencz.
6. Részlet »Jóka ördögéből« szavalja — — — Márton Lajos
7. Ez a szoba, hol én most Arany János.
8. A vizsgai jutalmak kiosztása.
9. Marseillaise. Rouget de l' Isle.
10. Egy sir. Kiss József szavalja — — — Kerekes Béla
11. Hymnus. Erkel Ferencz.

A vizsgálatokra, valamint az évrzáró ünnepélyre ugy különösen a szüléket, mint általában a tanügy iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Az igazgatoság.

— **Fiatal utonálló.** Husi Teréz 14 éves leány a tanyára menet észrevette, hogy Adán Róza és Véghe Ágnes 10—12 éves kishányok a kötelei uton szintén ki a tanyára igyekeznek. Utólérven a két kis leányt, rábeszélte őket, hogy ne menjenek a dűlőuton, hanem térjenek be a vetések közé. Ekkor Husi Teréz rávetette magát a két kis lányra s a kendőjüket s a hajszorítójukat erőszakkal elvevén tőlük, elmenekült. Papp Ignác tanító azonban, aki éppen akkor szintén arra járt, elfogta és a rendőrség kezébe szolgáltatatta a fiatal utonállót.

— **Hány választó van Szoboszlón?** Városunkban ez idő szerint 993 országgyűlési képviselő választó van.

— **Képviselőtestületi közgyűlés** lesz ma 13-án d. e. 10 órakor a következő tárgysorozattal:

1. 2801. Hajdúvármegye bizottsága a polgári iskola állami kezelésbe adására vonatkozó közgyűlési határozat jóváhagyásáról értesít.
2. 2820. Ugyanaz a vármegye által létesített közös alapra vonatkozó határozatát közli.
3. 2769. Ugyanaz a város közgyűlésének a Pusztalaból Róth Ignác és Sándor Mihály részére eladott telekrész tárgyában hozott határozat ellen beadott felbevezés elintézését tudatja.
4. 2888. Ugyanaz a be nem hajtható iskolai mulasztási bírságoknak napszám munkára átváltoztatására vonatkozó tervezetét közli.
5. 2889. Ugyanaz az 1894. évi XII. t.-cz. 19. §-a rendelkezéseinek megfelelően a pásztorok kötelességeit és felelősségét tárgyaló szabályrendelet tervezetét megküldi.
6. 2816. Ugyanaz a tűzrendészeti szabályrendelet

6. §-a módosítására vonatkozó pótszabályrendelet tervezetét kiadja.

7. 2971. Kir. tanácsos Alispán úr értesít, hogy a nagyméltóságú Földmívelésügyi m. kir. miniszter úr az alsoszabolcsi tisztai armentesítő társulat ártérfeljesztési határozatai ellen beadott felbevezések elbírálására Jásznyágykunszolnokvármegye alispánját delegálta.

8. 2492. Helyi árvaszék a gyámpénztár tartalék alapja 1895. évi számadását benutattja.

9. 2447. Helyi számonkérőszék a f. évi május 3-ik nappal tartott hivatal vizsgálatról felvett jegyzőkönyvet beadja.

10. 2525. Polgármester jelentése a Kósa Lajos volt városi mérnökkel fenállott szerződés felbontásáról.

11. 2795. A Földmívelési értesítő több példánya beadatik.

12. 2523. Posta Imre telepedés iránti kérvénye.
13. 2559. Takács Matyas hasontárgyu kérvénye.
14. 2558. Takács János ugyanilyen kérvénye.
15. 2614. Bónis József hasontárgyu kérvénye.
16. 2625. Izsó István ugyanilyen tárgyú kérvénye.
17. 2661. Tar István kérvénye telepedési díja elengedése iránt.

— A következő meghívót kaptuk: Meghívó. A hajdu-szoboszlói dalegylet f. hó 20-án a város erdejében hangversenynyel összekötött zártkörű **Tánctvígalmat** rendez, melyre t. czímet és családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti-díj személynként: 70 kr., családjegy: 1 frt 50 kr. A hangverseny kezdete pont 6 órakor. A tiszta jövedelem a jövő évi országos dalár-versenyen leendő részvétel költségeire fog fordittatni. Ételekről és italokról gondoskodva lesz.

A tiszta méz ismertető jelei.

Ugy mint a bornál, a méznel is sokszor majdnem lehetetlenne valik némely esetben határozott véleményt adni annak tisztaságáról. A szorosán vett tudományos megvizsgálas nagyon bajos és kissébb városokban alig keresztülvihető, azért az alábbiakban egynehány utbaigazító jelt akarunk felemlíteni, melyek által gyorsan bár természetesen kevésbé megbízhatóan meggyőződhetünk a méz-tisztaságáról.

Ha a mézet még soha sem melegítettek volt föl a forrponot megközelítő hőmérsékig, akkor pár hónap múlva rá, a mint a méhek összegyűjtöttek kikristályosodik. Ez a kristályodas biztos jele a méz igazi voltának. De ha a mézet egyszer vagy többször föllelegítettek volt, akkor elveszti kristályodási hajlandóságát, sokszor hónapokon keresztül is hig, folyékony marad s esetleges jegezedésnél is fölülte ritkán képez egyenletes szemcséket.

A méz hamisítását meglehetősen biztossággal arról lehet fölismernünk, ha par kanálnyt belőle borszeszel keverünk össze, megrázzuk és bizonyos idő múlva megvizsgáljuk, vajon hátra maradtak-e pelyhek benne, ha az utóbbi eset áll be, akkor a mézhez idegen anyagokat kevertek mert a tiszta méz borszeszben teljesen feloldódik.

A méz szagáról is következtethetünk a valódiságra, mert a méz hamisításához használtatni szokott glykózák (burgouya szörp és répa cukoroldat) sajátos kozmaszerű szaguk s ezzel elárulják a méz hamisított voltát, mit a finom szaglő érzék rögtön felismer.

Felelős szerkesztő és lapkiadó-tulajdonos:

F e h é r G á b o r .

Földbirtokosok figyelmébe!
A közeledő

CSÉPLÉSI IDÉNY

alkalmával tisztelettel ajánljuk **cséplőgépek** és **kazánok** gazdaságos és előnyös fűtésére különösen alkalmas **királdi és sajszentpéteri**

akna, cséplési és darabos szeneinket, melyek évek óta a t. gazdaközönség körében közkedveltségnek örvendenek.

Kivánatra készséggel szolgál a leggyutányosabb ár ajánlattal a

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.

Vezérképviselte Hevesi Gyula urnál Debreczen

Pantlikagilisztában és gyomorhajban szenved az emberiség fele része.

A szenvedő emberiség vigasztalására és segélyére!

Kik galandferegben és gyomorhajban szenvednek!

Pantlikagilisztá fejestől és gyomorhaj

a páfrány-tokocskák által, fájdalom nélkül, jóállás mellett, a leg-
rövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtatik.

Schneider József gyógyszerésznel, Resiczan, fő-utca 3 (Délmagyarország.)

Védjegy.

Ezen kitűnő gyógyszer fájdalom nélkül, gyors és biztos eredményéért jóállás nyújtatik. Nem árt, ha a pantlikagilisztá-féreg nimes is jelen. — Az életkor megjelölendő

Törvényesen védve. — Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére **frt 3.50** postai utánvétellel vagy a fenti összeg előre beküldésével. A pantlikagilisztá tünetei a következők; az arcz halvány-sárga, hágyadt tekintet, kék szemkarikák, lesoványodás, elnyá/kasodás, bevont nyelv, emésztetlenség, étvágytalanság, felváltva möhő étvágygyal, gyakori rosszullet vagy épen ájulások és szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felszalása egész a nyakig, nyálösszegyülemlés, a test megdagadása, gyomorsav, gyakori felbőgés, hégő, es, hengergetés, hullámszerű mozgások, szuró szívó fájdalmak és szurások a belekben, szivdobogás, a vérkeringés rendtelenségei különösen nőknél, gyakori véletlenül beálló főfajás, a buskomorságra való hajlam, életuntság és a halál ohajtása. Továbbá itt minden gyógyszer kapható **Santalfokocskák** hatásukban felülmúlhatatlanok, gyorsan és biztosan gyógyítanak nőknél és uraknál elgyengült férjüket, húgycsőfajásokat, folyásokat nőknél és uraknál befekszendés nélkül. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Makacs haj ellen egy dupla adag 4 frt. Mind egyedül valódián kapható!

Schneider J. gyógyszerésznel, Resiczan, fő-utca 3.

Millió betegnek segített már ez a szer. Itt még kaphatók a legjobb iszákosság (részség) elleni szer. 1 üveg ára 2 frt, óreg bajnál 4 frt.

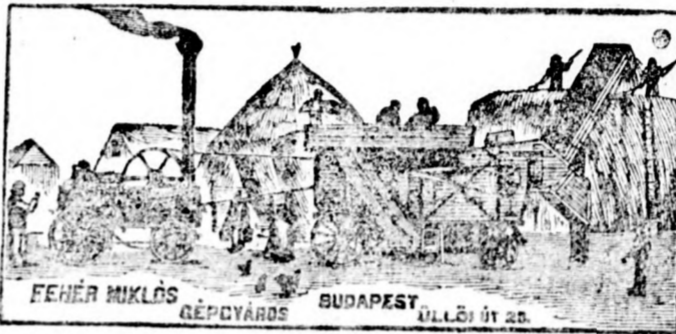
(5-5)

Fehér Miklós

gépgyáros
ajánlja a

m. kir. államvasutak gőz-
cséplőkészleteit,

továbbá a legújabb szerkezetű magánjárókat mindennemű egyéb gazdasági gépeket u. m.: ekéket, boronákat, hengereket, vetőgépeket, (cirkulár)-kőr-fűrészeket, malomberendezéseket, trieuróket, darálókat, a legjobb peronospora-fekskendőket, szecsakavágókat, bakkerostákat stb. stb. kedvező fizetési feltételek mellett leg-
jutányosabb áron, hitelképes vevőknek több évre terjedő részletfizetésre.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR BUDAPEST ÜLLŐI ÚT 23.

Legett m. kir. államvasuti cséplők keretei készpénzért beváltatnak, valamint régi gépek újakkal becsereltetnek

Cséplési időnyre vevőimnek megbízható gépészektől szivesen gondoskodom

Képes arjegyzéket kívánatra barkánek ingyen és bérmentve

Fehér Miklós gépgyáros

Budapest, IX. üllői-ut 23. sz. (a „Köztelek” mellett.) (11-12)

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgép készletek 2°, egész 12 lóerőig, szalma-kezelő-
gépek, hore-cséplők, tisztító-rosszák, konkolyozók, kaszáló- és arató-
gépek, szénugyítók,

Legjobb sorvetőgépek, boronák, szecsakavágók, réparágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlő-mal-mok, egy-
temes szélekák, két- és háromtvasú-
ekék és min-
den egyéb
gazdasági
gépek.

Részletek arjegyzékek kiadásra ingyen és bérmentve küldetnek.

Legbiztosabb szer.

Az általános elismert és jó hatásának bizonyított

„BARÁT-ITAL”

ezimű növényyszer gyomorlikőr készítményem **székrekedés, étvágytalanság** és az ebből eredő bajok ellen

Egy üveg ára használati könyvvel együtt 40 és 80 kr. Kapható a fűszerkereskedésekben

Kiviteli főraktár: Hódmező-Vásárhelyen **Zenke Zoltánnál** Árpád-utca 12.

Kapható H-Szoboszlón:

Körner Béla, Kiss Pál, Tókécs Zsigmond, Hegedűs Gyula urak fűszer-
üzleteiben. 9-10

Birtok eladás.

A várostól félórányira fekvő 66 kat. hold
első osztályu szántóföld,

a rajta levő lakó- és gazdasági épületekkel, valamint teljes felszerel-
léssel együtt, ez évi termés nélkül szabadkézből örök áron eladó.

További felvilágosítást nyújt **Özv. Ulrich Józsefné** H-Szoboszlón

A Magyar Kir. államvasutak

GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGNÖKSEGE.

Budapest, Váci-körút 32. sz. a.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplőgarnitúráit, ipari célokra alkalmas »Compound» lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsolót, Stibor-féle körfűrészeit, kaszáló és aratógépeit.

továbbá **SACK**-féle ekéit, vetőgépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A FAIRBANKS-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

(10-10)